DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIII. ZATURDAG den 14den MAART 1835. N°. 11.

Gelukkig het volk, welks Koning een mensch is.

Louis Bonaparte, die voor een' korten tyd Koning van *Holland* geweest is, ontving eens, by eene audientie, van eenen beroemden Nederlandschen geleerde, het compliment: "ik verheug my, Sire! dat wy eenen Koning hebben, die *mensch* is." Dit zegt waarlyk veel, als men het regt indenkt; en bezwaarlyk zal eenen Vorst met zoo weinige woorden, eene grootere lofspraak toegevoegd kunnen worden. In hoe verre Louis dezelve verdiende, zullen wy niet beslissen, noch ook, in hoe verre de spreker het wezenlyk meende; of slechts de rol van een vleyend hoveling speelde. Niet geheel onverdiend gelooven wy, echter, werd het gezegde op Louis toegepast. Hy was zekerlyk wat verkwistend in het bouwen van paleizen en andere artikelen van hoofdsche praal; maar scheen voor het overige ook vele goede hoedanigheden van een menschelyk en volkslievend karakter te bezitten. Als toch onze republiek en de gedaante van een Koningryk veranderd moest worden, zouden wy het met dien eersten Sire, schoon een opgedrongen [illegible] ben, had slechts zyn Keizerlyke broeder, die zeker *geen mensch* was in den bedoelden zin, hem niet gedwarsboomd, en het land ingeslokt, dat hy tot een Koningryk gemaakt had.

Tot de regtschapen menschelyke natuur behoort, behalve een redelyk verstand, een goed en welwillend hart, dat een' afkeer heeft van onregt en wreedaardige gewelddenaryen; maar daarenboven zyn' hoogsten roem en wellust stelt in het verspreiden van geluk en vreugde rondom zich, of de menschheid te eerbiedigen en hare waarde te verheffen. Dan alleen kan men in vollen nadruk van iemand zeggen, dat hy een *mensch* is, met waardigheid den rang bekleedt, waarin hy van den Schepper geplaatst en boven de dieren verheven is.—Zonder dit karakter van liefderyke welwillendheid, wordt hy den naam van mensch onwaardig, en zinkt hy zelfs beneden den rang van het redelooze vee, althans van het tamme; wordt hy een wangedrogt, in menschelyke gedaante wreeder dikwyls en verscheurender van aard, dan het wild gedierte in het woud. En des te verschrikkelyker zyn zulke onmenschen voor de menschelyke maatschappy, met hoe grooter gezag, aanzien en magt zy bekleed zyn; allerverschrikkelykst by gevolg, wanneer zulke gedrogtelyke wezens den schepter zwaayen over geheele volken.

Als wy de galeryen der gekroonde hoofden van de onderscheiden volken rondzien, hoe weinigen worden er dan gevonden, die den naam van *mensch* verdienen, laat staan dien van een *edel mensch*, die in lofwaardige voortreffelykheid boven anderen uitmunten, zoo als zy behoorden uit te munten, om de hooge waardigheid, waar[illegible]toe zy verheven zyn of zich zelven verheven hebben, [illegible] op te houden, en tot heil der menschheid te doen dienen! Hoe velen daarentegen treft men aan, wier namen niets dan verachting en afgryzen verwekken, en die veeleer onder de monsters dan onder het geslacht der menschen geteld moeten worden! Inderdaad, een [illegible] personaadje van vroegeren en la[illegible] die tevens een regtschapen [illegible] is, behoort onder de zeldzaambe[illegible] uitzonderingen, van welke de geschiedenis gewaagt.

[illegible] een volk, welks Koning een mensch is in den uitnemenden zin van het woord, hoedanig een naauwelyks in eene geheele eeuw zich eenmaal vertoont, als wy de geschiedenissen van Vorsten en Volken nagaan. Het is van hier, dat velen niet hoog genoeg het geluk weten te verheffen, waar zulk een verschynsel zigtbaar is. Het is als een komeet, of eene andere zeldzame luchtverheveling aan den starrenhemel, waarover ieder verbaasd staat; die van ieder met verwondering en verrukking wordt aangestaard, en, waarop aller oogen gerigt, zich van het aanschouwen niet genoeg kunnen verzadigen. Onuitsprekelyk [illegible] gen, wanneer het overtuigd is, van geregeerd te worden door eenen monarch, die het goede *wil*, en in geregtigheid te oefenen en in weldoen zyne lust en grootheid stelt, of die handelt naar de liefelyke inspraak der menschelyke natuur; het beeld Gods, naar hetwelk wy allen geschapen zyn, op aarde vertoont, en, als een gezalfde des Heeren, een dienaar Gods en der menschen is *ten goede*. De geboorte en opvoeding der Vorsten geven doorgaans weinig aanleiding tot het vormen van zulke menschelyke karakters. Ongelukkig van jongs af door eenen toet van vleyers omringd, hooren zy niets anders dan lofuitingen, vóór dat zy eenige verdiensten bezitten, waarop dezelve gegrond zyn.—Veeleer wordt hun geleerd, dat alleen hun geboorterang genoeg is om de plaats van persoonlyke verdiensten te vervullen, dat zy alleen regten bezitten en geene pligten hebben, geene andere pligten, dan de zulken, die tot de verheffing van hunne grootheid en magt, en tot het ten toon spreiden van hoofschen luister en pracht betrekking hebben. De gewone opvoedings-regelen van eenen Vorst loopen bykans geheel om buiten de ontwikkeling van die zachte, teedere en edele beginselen, welke eigenlyk den mensch tot een *mensch* maken, tot een verheven zedelyk wezen, dat zich zelf weet te beheerschen, God boven alles eerbiedigt en zyne natuurgenooten als zich zelven bemint. Dit gevoel moet gedurig opgewekt worden, om menschelyke aandoeningen in het gemoed levendig te houden en in werkzaamheid te brengen, om een nuttig lid der maatschappy, en vooral met waardigheid aan het hoofd van een' burgerstaat geplaatst te worden. Maar ach! wanneer men het gewone hofleven beschouwt, hoe weinig is dit geschikt voor zulk eene fijn gevoelige, zedelyke en godsdienstige opleiding, die nogtans een noodwendig vereischte is, om als een sieraad van het menschelyke geslacht uit te munten, gelyk bovenal de hoogste Regent van een volk behoord uit te munten! Geen wonder daarom ook, dat er zoo weinig waarlyk groote mannen, zoo weinig regtschapen menschen van den eersten rang uit koninklyke stamhuizen voortkomen, zoo als de geschiedenis geleerd heeft.—Naauwelyks kan men zulks ooit verwachten als men de omstandigheden in aanmerking neemt. Die enkelen, welke deze hoogte bereiken, zyn meestal een geruimen tyd onderwezen in de school der tegenspoeden. Daar alleen hebben zy den meesten kans, te leeren, dat zy menschen zyn, afhankelyke schepselen gelyk alle anderen; daar kunnen zy eene gezuiverder en vryer lucht inademen, dan op of rondom den troon. [illegible] die school zyn de grootste mannen, en ook de beste monarchen voortgekomen, die menschelyk ge- [illegible] ten te bevelen.

"Wee het land, welks Koning een kind is!" Maar drieweif wee het land, welks Koning een snoodaard is, een bastaard, die de menschelyke natuur heeft uitgeschud en met het goed en bloed der menschen kan spelen ter voldoening eener wreede heerschzucht. Een Koning, die een kind in het verstand is, laat zich soms nog ten goede leiden; maar hy, die volleerd is in looze staatkunde en volwassen in de boosheid, die volgens een stelselmatig plan van overheersching en onderdrukking willekeurig regeert, kan eenen langen tyd de tiranny volhouden. En ach! hoe velen van zulke onmenschen hebben er op troonen gezetende wereld met bloed en tranen doorweekt!

Gelukkig dan (nog eens) het volk, welks Koning een mensch is; die afkeerig van gruweldaden en gewelddenaryen, al zyne magt en gezag wil gebruiken om menschen gelukkig te maken, en ten voorbeelde strekt van menschelyke deugd en ware grootheid van ziel.—De volmaakte Koning; gelyk ook de volmaakte mensch, zal nog geboren worden, of wel nooit op aarde verschynen; maar genoeg, dat hy als een welwillend menschenvriend van den hoogsten rang naar de volmaaktheid blyft voortstreven. Zulk een Koning alleen is achtbaar en roemwaardig. En zonder vleijery kan het gezegd worden, dat *Neerlands* volk zich thans in het bezit van dit zeldzaam geluk verheugen mag.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 13 Maart 1835.

NAMENS den HoogEd. GestrengeHeer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 21 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 20½ Oncen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys, een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 10den Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,

I. I. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 13 Maart 1835.

BY dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, dd. 9 dezer, No. 144, is on- [illegible] Heer [illegible] tot Directeur van de Bank en Lid in de Kamer van Koophandel alhier, in stede van den Heer G. F. LENZ op den 9 dezer overleden.

2°. De Heer [illegible] tot Lid [illegible] opgenoemd [illegible] den Heer I. C. MEYER, [illegible] die betrekking eervol is ontslagen.

De Koloniale Secretaris,

I. I. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 13 Maart 1835.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt hier by ter kennisse van de [illegible] gebracht, [illegible] tot [illegible] [illegible] den 18 dezer, in de Raadzaal [illegible] Huis binnen het Fort Amsterdam [illegible] zitting houden, tot het aanhooren en beslissen der bezwaren over de aanslagen dezer belasting [illegible] voorkomende.

De Koloniale Secretaris,

I. I. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 6 Maart 1835.

[illegible]

St. Martin, naar Suriname [illegible] de te verzendene Brieven Zakken, voor ieder der opgemelde plaatsen, den 14den te voren, des namiddags te [illegible] ure, zal gesloten worden.

[illegible]

[illegible] dit eiland te verlaten, stelt de volgende effecten, hem toebehoorende, te koop, als: De PLANTAGIE [illegible] TABAK en DISSEL. Twee HUIZEN in de Breede Straat, Nos. [illegible] 75, en een dito in de Joode Kerkstraat No. 199.

[illegible] LESUEUR.

Curaçao [illegible] Maart 1835.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende [illegible] Suriname [illegible] Slavin BERNARDINA, en die van den WelEdele Gestrenge Heer C. E. VAN UYTRECHT, [illegible]

[illegible]

BEKENDMAKING.

DE [illegible] blijk dat hy om zaken naar St. Thomas [illegible] vertrekken, vertrouwende dat hy by zyne wederkomst, de [illegible]

H. W. BOTHENDRIKSEN, Procureur, [illegible]

Curaçao 27 February 1835.

Medegedeeld.

Tot [illegible] bezorgen men in Nederland [illegible] ten opzigte der overzeesche Bezittingen en verkeerde [illegible] het volgend uittreksel uit een werk getiteld: "Handleiding voor de Aardrykskunde van Neerlands Oost en West-Indische Bezittingen, door G. LAURS. Te Utrecht by L. E. BOSCH, 1835."

[illegible] heb ik veel [illegible] het heil des [illegible] Suriname [illegible] Departement [illegible] voor eene [illegible] betoond, [illegible] met evenveel deelneming en bereidvaardigheid [illegible] Departement der Kolonien, heeft my herhaalde lyk zoo vele inlichtingen gegeven, zoo opzigtens onze bezittingen [illegible] Guinea, als opzigtens onze bezittingen in Amerika, dat ik aan dien Heer veel verschuldigd ben [illegible]

Den 3 van Zomermaand, 1834."

[illegible] Behalve de Land- en Zeemagt, welke in de verschillende West Indische Bezittingen gevonden wordt, heeft men er overal, waar zulks doenlijk is, eene gewapende Burgermagt [illegible] waarin slechts blanken [illegible]

[illegible] den zyn aan [illegible] Moederland, maar [illegible] langzamerhand [illegible] ligging voor den handel [illegible] Zoo lang [illegible] op de Spaansche kusten [illegible] Curaçaosche [illegible] Spanje [illegible] leosheid [illegible]

[illegible] De stad [illegible] Willemstad [illegible] Curaçao [illegible]

[illegible]

tig.

[illegible] Men bouwt te Bonaire [illegible] Curaçao [illegible]

[illegible]

OP laatstleden Woensdag, den 11den dezer, werd er door de Heeren Officieren van het Garnizoen [illegible] gegeven ter eere van [illegible] F. VAN RADERS, Majoor [illegible] Plaatselyken Kommandant alhier, [illegible] naar het Moederland [illegible] [illegible] Een [illegible] Gen. [illegible] Mevrouw Dewhauwe [illegible] was ingerigt. Verscheidene [illegible] dronken, die by [illegible] van dit Garnizoen [illegible]

Curaçao [illegible] 1835.

OVERLEDEN

Op laatstleden Maandag den 9den dezer, in 1 ure 's morgens, [illegible] de Heer G. F. LENZ, [illegible] Agent der Nederlandsche West-Indische Maatschappy, Directeur der Bank van Leening en Lid der Kamer van Koophandel alhier, [illegible] betrekking [illegible] en [illegible] zal by [illegible]

CURAÇAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD — MAART.

7.	boot Adolfo, Fernandez,	Cumarebo
	bark Dolores, Fernandez,	Coro
	boot Clarisa, Moreno,	Puerto Cabello
	bark Margaritha, Brunger,	Coro
	golet Tres Hermanas, Torres,	St. Jago de Cuba
9.	—— Grand Canal, De Brot,	Eiland d'avis
	—— Genl. Borras, Casseres,	Coro
	—— Eagle, Bribes,	Coro
	[illegible]	dito
	brik [illegible]	St. Thomas
	golet Amable Lucia, Diedenhoven,	Coro
	[illegible]	[illegible]
11.	boot Diamante, Sanchez,	Puerto Cabello
	golet Union, Lewis,	St. Thomas
13.	boot Especulador, Camaro,	Coro
	golet Rose Ann, Walter,	dito
	—— Gouv. Gen. Barron van Heeckeren, DeHaseth,	Rio Hacha

UITGEKLAARD — MAART.

9.	[illegible]	
	[illegible] Abeona, [illegible]	
	[illegible]	
	boot Especulador, Camaro,	
	golet [illegible]	
	[illegible]	
	[illegible]	
	[illegible] Pedro, Miquelarena,	
11.	bark Rebelina, [illegible]	
	golet Amable Lucia, Diedenhoven,	
	[illegible]	
12.	bark Dolores, Fernandez,	
	golet Gysbertha, De Brot,	
13.	boot Diamante, Sanchez,	
	brik Ames, Raymond,	

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

MAART 1835.

E. K. Zaturdag den 7 ten 11 u. 36 m. 's morgens.
V. M. Zaturdag den 14 ten 5 u. 31 m. 's avonds.
L. K. Zaturdag den 21 ten 8 u. 50 m. 's morgens.
N. M. Zondag den 29 ten 0 u. 6 m. 's nachts.

[illegible]

alhier aangekomen. De Pakket was aldaar juist op het oogenblik van het vertrek van een der vaartuigen aangekomen, men heeft bygevolg geene Couranten noch eenig nieuws [illegible]

[illegible]

Wy hebben deze week eenige nummers der Couranten van Cuba gelezen en bevonden dat zy meestal gevuld zyn met uittreksels van Spaansche Couranten, voornamelyk met verhandelingen der tweede kamer der Cortes te Madrid. Volgens die dagbladen zyn de ingezetenen van Cuba de zaken der regentesse zeer toegedaan, en geen [illegible] daar de kolonies thans hunne afgevaardigden in de Cortes hebben, die voor derzelver belangen waken. Het [illegible] de Spaansche Koningen dragen [illegible] van vader van hun volk, ook [illegible] koloniën [illegible] meer als stiefkinderen [illegible] eigen kroost. Door het [illegible] der dagbladen in Spanje en harer koloniën en de wydloopige artikels over de staatkunde [illegible] blykt het dat de staatkunige [illegible] van het publiek aldaar meer [illegible] worden en bygevolg de [illegible]

Het [illegible] El Redactor van [illegible] artikel te zien, waarin de godsdienst-vryheid in Venezuela zeer [illegible] Sedert dat de engelsche [illegible] te Caracas eene kerk hebben, zegt dit artikel, wordt aldaar de godsdienst [illegible] uitgeoefend, en de [illegible] godsdienstige vryheid is de oorzaak dat er vele [illegible] vreemdelingen zich nederzetten. [illegible] het gouvernement van Venezuela [illegible] Spanjaarden, die [illegible] ondernemen [illegible]

[illegible], ja, zelfs verarmde plaatsen betalen een ruim salaris aan een onderwijzer, onder anderen te Puerto Cabello betaalt het gouvernement $ 100 [illegible] maands, aan een onderwijzer om kinderen van behoeftige lieden te onderwijzen. Europisch Spanje, dat zoo vele eeuwen een beschaafde staat is geweest, moet natuurlijk meerdere [illegible] voortbrengen, dan de jeugdige amerikaansche staten, die aan Spanje hunnen oorsprong te danken hebben.

Deze lof aan de godsdienst vrijheid gegeven, [illegible] dat het [illegible] in alle spaansche kolonien doorgedrongen en dat aldaar, wanneer de omstandigheden gunstiger zullen zijn, het voorbeeld van Venezuela, ten opzigte der godsdienstige vryheid zal nagevolgd worden.

In deze dagbladen, die over den burger oorlog in Spanje [illegible] zijn, ontmoet men telkens de namen van aanzienlyke personen, die wegens verraad aan de party der regentesse geplaatst, de straf der garotte of verworging hebben ondergaan. Ook worden er bydragen door geheel Spanje gedaan voor de weduwen en [illegible] of [illegible] wacht, [illegible] van deze stad in Navarre, door de Carlisten zyn vermoord geworden.

Uit le France Littéraire.

In Frankryk ligt de [illegible] reeds door [illegible] ter neder en thans door de [illegible] in puin; doch ongelukkig is het [illegible] door geen beter [illegible]. Er is toch eene behoefte [illegible] godsdienst te bezitten, daarom [illegible] de verstandige mannen op de puinhoopen der oude kerk eene betere meer overeen-[illegible]

de St. Simonisten en de Fransche Katolyke kerk. Op verschillende plaatsen werden gebouwen ingerigt voor de eerdienst van dit laatste kerkgenootschap, en kostbare kerkcieraden [illegible]. Zoo lang als [illegible] was, waren de kerkgangers nog al talrijk, doch toen de nieuwigheid over was [illegible] dat het kerkgaan geen [illegible] aanbragt, toen werden deze kerken met al derzelver kostbare ornamenten niet meer bezocht. De Franschen hebben slechts ten doel hunne [illegible] zoo goedkoop als mogelijk, [illegible] ten koste van godsdienst en zedelijkheid [illegible] geschieden, dan worden deze er aan opgeofferd, zoo als hun [illegible] te [illegible] de dierlijke driften aangeprikkeld en *la [illegible]* en *le [illegible]*, zijn ten hoogsten [illegible] [illegible] met de ideen daarin voorkomende; dit is het hoofddoel; en even zoo ook is het met de hedendaagsche romans; het verspreiden is hierin hun oogmerk; en dit geschiedt ten koste der deugd en godsdienst.

Het [illegible] in de Indien dat meer dan honderd millioenen zielen bevat, zoo met degene die [illegible] tot hetzelve behooren, als die, welke [illegible] [illegible] eene sterke [illegible] [illegible] de meeste der regementen uit inboorlingen bestaan, waarvan de officieren en [illegible] alleen Europeanen zyn, zoo bevinden er zich toch ook [illegible]

staat men europesche troepen in onderscheidene garnizoens plaatsen. De sterfte onder deze troepen is zeer groot en moet volgens [illegible] [illegible] te onder [illegible] bekend is, jaarlyks [illegible] van de honderd.

Men [illegible] [illegible] worden [illegible] te houden. Deze rekruten bestaan voornamelyk uit jongelingen uit den boerenstand, die in [illegible] zulke begrippen van godsdienst en zedelykheid [illegible] zyn, dat [illegible] ooit hebben komen, hun [illegible] in sterken drank aan anderen [illegible]. Uit berigten van seinigen blijkt hetdat onder de ongelukkige landlieden, [illegible] [illegible] en zedelykheid blijft [illegible] [illegible] deze rekruten in de kazernen hunner [illegible] plaatsen in Indië [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zullen [illegible], maar daar [illegible] "Just je geen borrel, dan ben je geen soldaat, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tijd. [illegible] komen [illegible] [illegible] die de compagnie [illegible], en [illegible] drank, de buitengewone hitte, [illegible] [illegible] [illegible] volgt; zoo dat deze jongelieden die eerst een afkeer van den drank hadden, zich zoodanig in de zuipkunst oefenen, dat zij [illegible]

volgende aankomelingen worden. Jammer maar dat er zoo vele kwalen op zulk een genot volgen, waardoor men onbekwaam wordt voor verderen dienst, of dat de dood zoo spoedig de vreugde komt storen. De helft der gestorvenen in de engelsche garnizoenen van Indiën zijn als slagtoffers van den sterken drank gevallen. Gelukkig dat de huisgezinnen der engelsche landlieden zoo vruchtbaar zijn in zonen, die de ledige rangen in deze bezettingsplaatsen weder kunnen aanvullen.

Het Engelsche gouvernement in de Oost Indiën palmt al meer en meer grondgebied van Indostan in, en jaarlyks wordt er een [illegible] tot hetzelve gevoegd, doch de overwonnen volken winnen er [illegible] genieten veiligheid en rust onder het beschaafde engelsche bestuur, terwyl zy onder hunne eigene vorsten geene veiligheid van persoon en goederen hadden, en [illegible] gedurige binnen en buitenlandsche oorlogen waren blootgesteld.

Natuurlijke [illegible] [illegible]

Curaçao.

In nummer [illegible] dezer Courant is eene onderrigting [illegible] [illegible] in [illegible] van Moerkerk [illegible] Civet Katten [illegible] [illegible] [illegible] te voeten, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] of overgebragt, dit weten wy niet. De getemde Civet katten werden onder het [illegible], de Kat genaamd, alhier bewaard, en de sterke geurige vloeistof, het Civet, nu en dan uit deze klier afgenomen. Dit was een kostbaar artikel voor den handel en daarom luidde de instructie der gouverneurs om te zorgen dat deze dieren niet uitgeroeid worden. Johannes de Veer, die in 1784 Gouverneur werd, was de laatste die deze instructie kreeg, en men maakte hierop de aanmerking dat deze noodeloos was, daar de Civet katten hier, sedert lang, niet meer bestonden.

Het is tevens eene opmerkenswaardigheid dat de vuurvlieg van [illegible] van zich geeft. Het is een torretje dat een geele vlek aan den onderbuik heeft, waarmede het phosphoriseert.

Onderwijs en opvoeding.

[illegible] opvoeding bestaat in de vereeniging der verschillende wijzen, geschikt om het hart en het verstand te vormen, zij is het, die den zedelyken mensch daarstelt. Het onderwijs is slechts een [illegible] hetzelve heeft [illegible] verstand, terwijl de opvoeding het [illegible] [illegible] al [illegible] vermogens in zich bevat. Door onderwijs [illegible] men [illegible] door opvoeding [illegible] men zich wel, en hierin ligt het groote verschil. Niets is gevaarlyker dan een verstandig man die zedeloos is; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] het verstand van eenen mensch te [illegible] die van zijne kundigheden een slecht gebruik kan maken, is geenen goeden [illegible] onderrigten om [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kunnen worden. Deze gedachte behoorde onophoudelyk aan [illegible]

[illegible] [illegible] in staat te stellen hunne plaats in de wereld te bekleeden; men moet ook nog, door eene goede opvoeding, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Kundig [illegible] zy [illegible] [illegible] opgevoed, zullen zy gelukkig [illegible].

De overstroomingen van den Nijl.

Geene rivier heeft zoo zeer de aandacht van alle tijden tot zich getrokken [illegible] [illegible] [illegible] de Nijl. [illegible] geene rivier is er, die met zoo veel regt de beschouwing des menschen verdient. Te regt noemt de Arabier den dromedaris als het [illegible] der [illegible] [illegible] zoo [illegible] [illegible] [illegible] weldaden [illegible] [illegible] [illegible], zijn bestaan geheel verbonden is. Even [illegible] zijn [illegible] den Laplander zijn rendier, en voor den Kamschatdaal zijn hond, [illegible] geen dier brengt den menschen [illegible] en velerlei voordeelen aan, dan deze hooge weldadige rivier. Zy verspreidt [illegible] [illegible], door welke zy vloeit, voedsel, rijkdom en geluk. Indien zy slechts gedurende één jaar hare gewone schatting terug hield, duizenden van menschen zouden omkomen. [illegible] zy omtrent 200 [illegible] geene [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], dat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

heeft gesteld, die zeer zeker, zonder haar, wild en onbebouwd zoude gelegen zijn.

En dit alles doet zij door jaarlijks, op eenen bepaalden tijd, hare oevers van weerszijden tot op eenen aanzienlijken afstand te overstroomen; en wanneer het water in den grond gezonken, of door de hitte der zon opgedroogd is, heeft zij op den grond eene vettige en vruchtbare laag nagelaten, welke de rivier uit meer vruchtbare gronden derwaarts naar beneden gespoeld heeft. Deze vettige aarde bestaat voornamelijk uit eene soort van aluinaarde en koolzure magnesia, is derhalve buitengewoon vruchtbaar, en behoeft geene bemesting om bebouwd te worden. Ook verkrijgt zij met elke overstrooming eene [illegible] laag, en eindelijk is er een [illegible] grond aangespoeld, die den bouwer in staat stelt, zonder eenige bebouwing, eenen rijken oogst te winnen.

Vermits het, uit hoofde van de buitengewone droogte dezer luchtstreek, zonder deze overstroomingen, [illegible] zoude zijn, [illegible]

[illegible]

gen over Egypte schreef, zegt het volgende: "Volgens de Coptische tijdrekening is de 17de Juny de dag van den Aarts-engel Michaël, en heeft aanleiding gegeven [illegible] Christenen [illegible] stellig geloofd wordt, [illegible] dat de Aarts-engel Michaël op dien dag eenen droppel water van eene [illegible] gistende eigenschap in de rivier werpt, dat dezelve opzwelt en het geheele land overstroomt. Om deze reden wordt de 17de Juny [illegible] de inwoners van Egypte Nokta genoemd (hetgeen droppel beteekent) [illegible] de [illegible] het geen ook het [illegible] die de eigenschappen [illegible] van de profetische b-oo te El-Garmas in Midden-Egypte, welke, volgens hunne [illegible] eene wonderdadige ver[illegible], in de eerste [illegible] den [illegible] welke hoogte de rivier zich in dat jaar [illegible]

By oud Cairo, in eene voormalige moskee, is eene groote vierkante wel, die eenen achthoekigen granietsteenen pilaar bevat, welke in karaten of kleine indeelingen verdeeld is. Deze wordt de Nilometer genoemd. Het rivier-water [illegible] de wel en de hoogte tot welke zij stijgt, wordt door de karaten op den pilaar aangegeven. [illegible] Hare gewone stijging is [illegible] tot [illegible] duim per dag, en wanneer zij hare volkomen hoogte bereikt heeft, staat de Nilometer [illegible] water.

Zoodra [illegible] begint te stijgen, wordt het kanaal, [illegible] door Cairo loopt, [illegible] de [illegible] te Oud-Cairo [illegible] worpen, die niet geopend wordt dan nadat

de rivier eene zekere hoogte bereikt heeft. Het openen van het kanaal gaat met groote feestelijkheden gepaard; de dag wordt als een feestdag gevierd en de uitgelaten vrolijkheid bezielt alle inwoners. Het is verboden, eenig ander kanaal te openen, alvorens deze plegtigheid afgeloopen is.

Wel mag de Egyptenaar trotsch zijn op zijne rivier, of liever den almagtigen Schepper dankbaar zijn voor die uitstekende weldaad. [illegible] de Arabier [illegible] of de [illegible] De melk [illegible] van het [illegible] en aangenamer van smaak dan het water van den Nijl, wanneer de rivier hare volle hoogte bereikt heeft. Het heeft ook nog eene andere, voortreffelijke eigenschap; het bederft [illegible] in [illegible] kleine [illegible] huis bewaard. Een der [illegible] van dezelfde [illegible] heid ligt ook nog in de [illegible] eens reizigers, dat, terwijl in andere landen, [illegible]

[illegible]

Wij achten het niet ondienstig hier eenige aanmerkingen nopens de oorzaak van de overstroomingen [illegible]

[illegible]

De diepste nasporingen der oudere natuurkundigen waren zelden meer dan gissingen naar de waarheid, terwijl het onderzoek van latere eeuwen bekroond is geworden met uitkomsten, die hetgeen vroeger [illegible] vermoedelijk was, thans in zekerheid hebben doen verkeeren. Maar, terwijl wij ons in die meerdere kennis verheugen, die gedeeltelijk moet worden toegeschreven aan eene meer algemeene beoefening der letteren, welke eene grootere zucht naar kennis deed ontstaan, en gedeeltelijk aan de vorderingen der scheepvaart, waardoor de mensch, die vroeger met verbazing de uitwerkselen aanschouwde, thans zelfs de oorzaak gaat opzoeken, terwijl wij ons [illegible] meer uitgebreide [illegible] verheugen, moeten wij evenwel niet spotten met de beschouwingen der oudere wijsgeeren, hoe verwijderd die ook van de waarheid mogen zijn. Wanneer wij nagaan, dat deze wijsgeeren bedekt waren [illegible] van duisternis, dien het hun [illegible] vermogen was af te werpen, moeten wij dikwerf met verwondering ontwaren, hoe zij, alleen door algetrokken redeneringen dikwerf wezenlijke, diep liggende geheimen hebben weten aan het licht te brengen [illegible] ze verbazing niet vermeerderen, wanneer deze gissingen of redeneringen somtijds het punt genaderd zijn, waaraan latere ontdekkingen ons hebben gebragt. De geschiedschrijver Herodotus, die meer dan vier eeuwen voor Christus geboorte schreef, [illegible] de [illegible] gissingen zijner voorgangers nopens het overstroomen van den Nijl gemeld te hebben, daarop zijn eigen gevoelen, [illegible] redenering [illegible]

[illegible]

voelen van dezen ouden schrijver niet zeer verre van de waarheid verwijderd is.

De Nilometer.

Thans weet men, dat het stijgen van den Nijl veroorzaakt wordt door de keerkringregens van Abyssinië, die altijd met het begin van Juny eenen aanvang nemen, en tot omtrent het einde van September voortduren. In deze landstreek regent het elken dag eenige uren, en zoo hevig, dat, volgens Bruce, die zijne aanmerkingen te Gondar heeft gemaakt, een vat van twaalf duim in doorsnede, binnen den tijd van één uur, met vijftien pond water gevuld wordt. Deze groote water-massa, die zich over eene groote oppervlakte lands verspreidt, heeft slechts éénen uitweg, door welken zij in de zee kan uitloopen, en, terwijl zij van de bergen van Abyssinië den Nijl afstroomt, moet zij zich natuurlijkerwijze over de [illegible] van Egypte werpen, vermits het bed der rivier te naauw is, om ook zelfs het honderdste gedeelte van den stroom te bevatten.

Doordien dan de keerkring-regens de oorzaak zijn van de overstroomingen van den Nijl, zullen wij thans trachten de oorzaak dezer regens zelven te verklaren. Wanneer de zon, zoude Herodotus zeggen, haar gewoon bezoek bij de verzengde luchtstreken aan weerskante der linie aflegt, wordt de lucht aldaar, door hare tegenwoordigheid, derwijze verhit, dat zij zich uitzet [illegible] gaping wordt [illegible] door [illegible] meer verwijderden en koudere [illegible] aangevuld, en wordt [illegible] door andere opgevolgd. Hierdoor wordt eene gestadige beweging der lucht onderhouden, welke gewoonlijk [illegible] wind genoemd wordt, en die [illegible] onder den

[illegible]

equator vloeit. De meer verfijnde lucht, in de nabijheid der zon, kan veel meer water insluiten dan de koude lucht bevatten kan; maar wanneer zij tot eenen hooger [illegible] opstijgt, verliest zij het vermogen om den dikkeren damp tegen te houden, die dan ook, in de [illegible] der keerkring-regens, naar beneden valt [illegible]

[illegible]

[illegible] gebragt worden, en waarin het [illegible] der [illegible] ondergang te [illegible] de [illegible] onze dankbaarheid te [illegible] door [illegible] op de [illegible] geleid [illegible]

En [illegible] besluiten wij onze aanmerkingen, [illegible] te laten wedervaren [illegible] dat de ondervinding [illegible] van zijn vermoeden [illegible] dat namelijk de zon de oorzaak is der overstroomingen van den Nijl.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van [illegible] MOLLER & J. [illegible] WEGMAN [illegible], in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 16. De prijs derzelve is f 12. 's jaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor kleine Advertentien [illegible] regel, betaalt men 30 Centen.